

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Dhr. A.P. Schenkel
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T +31 88 689 7000
lci@rivm.nl

Ons kenmerk
0029/2023 LCI/TL/pm/ib

Uw kenmerk

Kopie aan

Bijlage(n)

Datum 21 april 2023
Betreft Advies afvalverwerking COVID-19 droog afval

Advies afvalverwerking COVID-19 droog afval

Situatie: Betreffende het coronavirus heeft het OMT op 23 februari j.l. aangegeven dat Nederland voor omikron en haar subvarianten de zogenoemde endemische fase is bereikt [<https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/omt/omt-146>]. Dat betekent dat het SARS-CoV-2 virus in de samenleving aanwezig is maar dat de consequenties relatief beperkt zijn. De huidige epidemiologie met over het algemeen milde ziektebeelden en een hoge mate van bescherming door vaccinatie en het doormaken van de infectie rechtvaardigen niet langer om COVID-19 apart van andere respiratoire ziektebeelden te zien, van een pandemie is geen sprake meer. De maatregelen tegen het coronavirus (SARS-CoV-2) zijn inmiddels aangepast waarbij de "generieke adviezen" gelden die ook van toepassing zijn op andere luchtweginfecties (brief 2^e kamer, 10 maart 2023).

Op dit moment moet het droog afval afkomstig van COVID-19 patiënten in zorginstellingen conform de wetgeving worden behandeld als "infectieus afval" (Euralcode 180103) en worden vervoerd in speciale vaten (UN 3291). Onder droog afval wordt verstaan: afval met minimale verontreinigingen die drup- en lekvrij zijn zoals persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) (mondneusmaskers, schorten, handschoenen) en eventueel afscheidingsmaterialen zoals wegwerpgordijnen of wegwerptafelkleden. Het gaat niet om materialen bestemd voor diagnostiek/ onderzoek en de lichaamsvloeistoffen in relatie tot monstername, afkomstig uit het laboratorium.

Vraag: Moet het droog afval afkomstig van COVID-19 patiënten in de huidige epidemiologische situatie nog steeds worden behandeld, als "infectieus afval" (Euralcode 180103) of kan het net als bij andere respiratoire infectieziekten als "Overig afval uit de gezondheidszorg van mens en dier" (Euralcode 180104) behandeld worden, volgens Sectorplan 19: <https://lap3.nl/sectorplannen/sectorplannen/gezondheid/>.

Toelichting: Het Sectorplan 19, afval van gezondheidszorg bij mens en dier onderscheidt verschillende afvalstromen, waaronder afval met EURAL code 180103: Infectieuze afvalstoffen, en met code 180104: Afvalstoffen niet onderhevig aan specifieke richtlijnen. Op dit moment wordt er door het ILT vereist dat het droog COVID-19 afval wordt vervoerd volgens de EURAL code 180103. Dit afval moet worden vervoerd in vaten die voldoen aan de n.e.g., klasse 6.2, verpakkingsgroep II van het ADR1, ofwel UN 3291. De uitvoering van deze wet is arbeidsintensief, kostbaar, vergt extra opslagcapaciteit bij de instellingen en hebben meer impact op het milieu. Er is sinds 24-3-2022 een tijdelijke vrijstelling gegeven (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0044294/2022-03-24>) om het droge afval te vervoeren in plastic zakken met een minimale dikte van 75 µm. Deze vrijstelling is per 1 april 2023 komen te vervallen.

Datum

21 april 2023

Ons kenmerk

0029/2023 LCI/TL/pm/ib

Korte beschrijving werkwijze ophalen en verwerking bedrijfsafval volgens EURAL code 180104 (=normaal regulier bedrijfsafval van gezondheidszorginstellingen):

- Afval wordt aangeboden in dichte zakken of containers.
- Afval-werkers dragen altijd werkhandschoenen.
- In de kraakperswagen wordt het afval met een schuif geperst en naar de voorkant van de perscontainer geduwd. Tijdens het persen kan er mogelijk besmette lucht uit het afval worden geperst. Tijdens het persen staat de medewerker naast de auto en niet recht achter de opening (transmissie via (ballistische) druppels is onwaarschijnlijk: ook omdat het droog afval is) . De afstand van de pers tot de medewerker is tijdens het persen tenminste 1 m. Medewerkers zijn tijdens het ophalen van het afval (“achterop de wagen”) niet verplicht een mondkap te dragen.

Antwoord: Na besmetting van materialen (die vallen binnen de categorie droog afval) zullen de druppels indrogen en, afhankelijk van het materiaal, wel of niet geabsorbeerd worden. Het is vooralsnog onduidelijk hoeveel van het infectieuze virus weer vrij kan komen uit deze materialen en daardoor weer tot infectie zou kunnen leiden. Wel is naar verwachting de kans op directe druppel transmissie vanuit deze materialen zeer klein en zorgt de huidige epidemiologische situatie ervoor dat de impact van een eventuele besmetting beperkt. De op dit moment circulerende virusvarianten geven over het algemeen milde klachten en de meerderheid van de mensen hebben inmiddels een zekere mate van immuniteit opgebouwd door vaccinatie en/of het doormaken van de infectie.

Conclusie: Er is geen reden om aan te nemen dat het ophalen en verwerken van het hier beschreven droge afval, afkomstig van de verpleging van patiënten met COVID-19, een groter risico op besmetting

vormt dan het soortgelijk afval van patiënten met andere respiratoire infecties, zoals influenza. De hier voorgestelde werkwijze is in overeenstemming met de richtlijnen van de WHO en vergelijkbaar met de werkwijze in België en Duitsland. De ADR indeling vormt, op basis van de vrijstelling 2.2.62.1.5.4, geen beperking voor de indeling van droog afval EURAL code 180104: Afvalstoffen niet onderhevig aan specifieke richtlijnen. *Dergelijk afval kan dus als regulier bedrijfsafval van gezondheidszorginstellingen worden verpakt en worden afgevoerd en gaat direct naar de verbrandingsoven, nooit naar de sorteerband of nascheidingslijn.*

Datum

21 april 2023

Ons kenmerk

0029/2023 LCI/TL/pm/ib

Het advies is dan ook om het droog afval niet langer als "infectieus afval" (Euralcode 180103) te zien, maar maar "Overig afval uit de gezondheidszorg van mens en dier" (Euralcode 180104) te behandelen en te verwerken volgens de regels van regulier bedrijfsafval van gezondheidszorginstellingen.

Afkortingen en relevante informatie

- ADR: Europese overeenkomst voor het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg
- Brief van de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Economische Zaken en Klimaat, Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Den Haag, 10 maart 2023
- <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2015/05/21/adr>
- Sectorplan 19 Afval van gezondheidszorg bij mens of dier
<https://lap3.nl/sectorplannen/sectorplannen/gezondheid/>
- PBM: persoonlijke beschermingsmiddelen <https://ggdghor.nl/thema/pbm/>
- Water, sanitation, hygiene, and waste management for SARS-CoV-2, the virus that causes COVID-19
<https://www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-IPC-WASH-2020.4>
- Coronavirus - Waste management (Brussel, België).
<https://environnement.brussels/thematiques/dechets-ressources/gestion-des-dechets/coronavirus-gestion-des-dechets>
- Entsorgung von mit COVID-19-Material kontaminierten Abfällen.
<https://www.bde.de/presse/mit-covid-19-material-belastete-abfaelle-entsorgung/>

Dr. T. Leenstra
Centrumhoofd LCI